

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva:	
Egész évre . . .	12 frt — kr.
Fél évre	6 frt — kr.
Negyed évre . . .	3 frt — kr.
Egy óra	1 frt 10 kr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre . . .	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre . . .	3 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt 20 kr.
Egyes számok ára . . .	6 kr.

POZSONY

Politikai, társadalmi és közgazdasági napilap.

Megjelen minden köznapon, délutáni 5 órakor.

Szerkesztőségi iroda

és
kiadó hivatal:
Barát-utca 5. sz., I. emelet.
Kéziratokat nem küldünk
vissza s leveleket csak bér-
mentve fogadunk el.

Hirdetési díjak:

Négyhasábos petsitor egy-
szeri beiktatásáért 10 kr.
A nyílt térben egy petsitor
ára 25 kr.

„POZSONY“-ra

előfizetni lehet a hó bármely napjától kezdve.

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 frt — kr	Egész évre 14 frt — kr
Fél „ 6 „ — „	Fél „ 7 „ — „
Negyed „ 3 „ — „	Negyed „ 3 „ 50 „
Egy óra 1 „ 10 „	Egy óra 1 „ 20 „

Egyes számok 6 krajcáron a kiadóhivatalban s a Roszmann-féle papirkereskedésben kaphatók.

A „Pozsony“ kiadóhivatala.

A legújabb zsidó furfang.

Pozsony, okt. 22-én.

Hogy mily általános érvényű alapelvekre fektettem a „Pozsony“ programját; mennyire megdönthetetlen tények azok, melyekkel annak határozottan zsidóellenes irányát indokoltam: kitűnik azon körülményből, hogy cáfolattal még eddig lapom egyetlen programtetele sem találkozott.

Hiába! „Olyan ellenállhatatlan az igazság ereje, hogy pusztán megjelenésével is hódít. A napnak nincs cégtáblára szüksége, hogy megkülönböztethessük a sötétségtől.“

De mennél jobban meg vagyok győződve lapom programjának megtámadhatatlanságáról: annál biztosabban el voltam készülve arra, hogy az elvek nyílt harca ellenében mindig gyáva zsidóság alattomos oldaltámadásokat intézzen ellenem, melyek által lapom hitelét aláásni s így az elzsidósodás ellen indított harc viharát némileg csökkenteni iparkodjék.

Tárca.

Őszi estén hull a csillag. . .

Őszi estén hull az égről a csillag, —
Szerettelek, elfeledni nem bírlak;
Szerettelek, szeretlek még mostan is,
Bár a szived szöke kis lány oly hamis.

Őszi estén azt sűgja a falevél:
„Az én szivem több tavaszt már nem remél.“
A szellő is azt susogja énnem:
Te miattad lett oly pusztá életem.

* * *

Lettem volna . . .

Lettem volna pusztá kőszirt
A bérc oldalán;
Zöld repkény karolna akkor
Engemet talán.

Vagy lettem volna az erdőn
Kis bokor, — ahol
Fészket rakva a madárka,
Oly szépen dalol.

Vagy lettem volna bár csónak
Csendes tó felett;
Melyben ülnének enyelgve
Hű szerelmesek.

— Hátha lett volna belőlem
Szikrázó villám;

Ezen várakozásom azonban csaknem teljesen meghiúsult.

Eszesebbeknek tartottam a zsidókat, hogy sem föltehettem volna rólok, hogy éppen áskálódásaik nyomorúsága által állítsák ki tehetetlenségükről a legkiáltóbb bizonyítványt.

S ez mégis megtörtént.

Lapom programpontozatai ellen egyetlen hangot sem mervén kiejteni, mindjárt megjelenésekor azokkal akartak birokra kelni, kiket az előfizetések gyűjtésével megbíztam.

Erre aztán már csak azt vártam, hogy a lapkihordókba s a kiadóhivatali személyzet egyik vagy másik tagjába kössenek.

De itt megint csalatkoztam.

A zsidó furfang fölfelé vette irányát, lapom szerkesztőségében tartott szemlést s egy zseniális fogással megnyergelte a „Magyar Allamot“ — igen, a szorosan katolikus tehát szintén keresztényi rányt valló „Magyar Allamot“ s annak újdondászával kérdezteti tőlem, hogy kik az én lapom munkatársai s kik folynak be az én lapom szerkesztésébe.

Itt csak zsidó furfang dolgozhatott; mert a Magyar Allam szerkesztőségéről föl nem tehetem azt, hogy míg a „Pozsony“ ama nagy elvek kerete között mozog, melyek előtt a „Magyar Allam“ is meghódol, megtagadhatta lapomtól azon elismerést, melyre egy férfias nyíltságú elvűség még az ellenség részéről is mindig joggal számíthat.

Ezen hitemben egy szót sem vesztegettem volna a „Magyar Allam“ újdondásának esetlenül bárgyú támadására s ha mégis teszem, magasabb tekintetek sarkalnak rá.

Noha római katolikus keresztény vagyok, nem habozom kijelenteni, hogy a „Magyar Allam“ határozottan felekezeti irányát nem vallom magaménak; nem vallhatnám magaménak talán más viszonyok között sem, a mostaniak között pedig különösen tévesztettnek kell azt tartanom; tévesztettnek azért, mert föntebb jelölt irányának túlzottan éles markirozása által a k a d á l y o z-

tatja az összes keresztény felekezetek oly szoros tömörülését, mely napjainkban az elzsidósodás veszélyével szemben minden államnak első rendű szüksége.

Ezt én a „Magyar Allam“ részéről hártározottan hibának tartom, de nem oly hibának, melyet menteni ne tudnék.

Fölteszem, hogy a „Magyar Allam“ mély és alapos meggyőződésből választotta irányát s míg ezt elvetem, tisztelettel adózom az elsőnek.

De azt már menthetetlennek tartom, ha túlzott buzgalmában annyira megy, hogy nem csak irányából folyó, elvi támadásokkal, hanem köznap személyeskedéssel is akadályoztatja a keresztény harcosok összeműködését olyan ellenséggel szemben, melynek veszedelmességét maga is elismeri.

Kinek használ ez által a „Magyar Allam“? A kereszténységnek bizonyosan nem, de a keresztényen alapokon nyugvó világpolgárosodásnak sem; hanem igen is használ, vagy legalább örömet — noha csak mulékony örömet — okoz a zsidóságnak, mely jót kacag affölött, mikor közöttünk egyenlenséget támaszthat.

Lapom programja, sőt minden egyes száma elég újat s elütőt mond attól, amit mások hangoztatnak. Támadja meg azt a t. kolléga az elvek tárházából vett fegyverekkel. Bennem a ki egy edül vagyok felelős lapom irányáról, ezen a téren mindig kész viadorra fog találni; de a napisajtó rohamos gyorsaságú munkája között, táviratok miatt, hacsak azok célzatosan nem botránnyosak, a szerkesztőt kérdőre vonni akarni, vagy elém azt szabni, hogy kiknek dolgozatát közöljem lapomban, talán még sem járja.

A „Pozsony“ programja világos, elvei határozottan megvannak állapítva; amely keresztényen polgártársam azok kerete közé illő dolgozatával lapomat fölkeresi, annak mindig helyt adok bármely felekezethez tartozék is, sőt éppen örvendek azon, hogy munkatársaim koszorújában minden felekezet s különösen a kat.

Hazám átkos elleneit
Mind lesujtanám!

Noszlopy Tivadar.

Megismerkedésem Deák Ferenczel és Csányi Lászlóval 1837. júliusban.

— Részlet Madarász Józsefnek sajtó alatt levő emlékirataiból. —

Balaton-Füreden, 1837. júl. 30.

Balaton-Füreden a nyáron huzamosabban időztem, örültem, hogy itt leltem Patay Józst is, aki bár idősebb volt nálam, mióta Kossuthnál találkoztunk, engem többnyire így címzett „apám.“

Társalgásaink közt eszméinket, melyek nagyjában egyeztek, elcserélvén, kifejeztük abbeli reményünket, hogy a kormány túlhatalmaskodását, a nemzet kitarása egyensúlyozni fogja.

Nagy csapásnak tudtuk Kossuth letartóztatását, az ellenzék országos szervezésének elodázását, de feltettük, hogy férfias bátorsággal és törhetlenül küzdünk a nemzet jogai mellett.

Én ifjabb éveim ábrándjai folytán fölvettem azon kérdést is, vajjon mikor jöhetne el az idő, s eljövend-e a mi életünkben, a midőn Magyarország mint köztársasági kormányzattal bíró állam teljesítene a keletre kiterjedő hivatását!

Régi vágyam volt ez nekem, hogy mint Svájc szabad és boldog lehetne a magyar nemzet is. Ábrándom volt, hogy az angol, francia, olasz és német nemzetek is biztosítanák hazámnak e csendes megelégedést és boldog állami függetlenségét.

Patay barátomnál kiváló hajlamot e vágyamra nézve nem fedezhetvén fel, párszori vitakozás után

elejttem e kérdést, de azután fölvettem ama másik eszmét, a mit Balogh János már a bars megyei gyűlésben megpendített, hogy: „ha az ausztriai császári ház alatt és törvényeink folytonosan megsértetnek, mik volnának a legbiztosabb módok arra nézve, hogy az alkotmányértésnek lehetőségé is megátoltassék.“ És e felett gondoltunk, vitakoztunk, vajjon:

„Lehetne-e, mikor és miként segíteni azon a helyzeten amit a mohácsi vész után a nemzetnek élelmes része teremtett meg, hogy az örökös tartományokkal hazánkat a fejedelem ugyanazonossága mellett is összecsatolván, megfosztotta nemzetünket, azon előnytől, hogy hazánknak külön, csakis nemzeti érdekeinek élő fejedelme legyen.“

Sokszor és sokáig hánytuk vetettük mi e kérdést, s abban egyet értettünk, hogy kiváló szerencse lenne az hazánkra nézve, ha a körülmények úgy alakulnának, hogy Magyarország külön királylyal bíró állam legyen. Amit nem is tartottunk lehetetlennek. Hogy például a nemzetek közmegegyezésével két fivér vagy két ág közül az egyik lenne az örökös tartományoknak, tehát Ausztria császára, a másik magyar király.

Egyik napon a Balaton tavától az ivókut körüli sétahelyen megyek föl, s látom, hogy a fák árnyában ott ül egy helyt Patay harmad magával. Amint hozzájuk közelgek elélem siet, karon fog, az ülőkhöz vezet, megismertet bennünket.

S íme, ott ült társaink egyike a vállasabb, vasosabb Deák Ferenc; a másik a magasabb soványos Csányi László.

Deák Ferenc az 1834-iki országgyűlésen már kezdett kitűnni, mikor én haza távoztam és fölöt-
több örültem, hogy megismerhettem, üdvözölhettem,

papság is képviselve van; épen az bizonyítja azon elvek összetartó erejét, melyeket a „Pozsony“ zászlajára írt. Azoktól egy hajszálnyira sem tágítok.

Ráth Ferenc.

A nagyszombati képviselői kör.

Nagy-Szombat, okt. 21.

Egykor a megyéket tekintették az alkotmányosság és nemzeti szabadság védőbástyáinak; hogy azonban mivé tőporította őket a geszti földes úr bölcsesége, azt fejtegetnünk egészen fölösleges; eléggé tájékozhatja arról magát mindenki, ha csak egyetlen megyegyűlés tanácskozásán jelenik is meg, vagy csak átfut is a tanácskozás tárgyain.

A megyék politikai szerepköre alig több a nullánál.

Ily viszonyok között kétszeresen fontos, hogy a közéleti faktorok egyenként és összesen minden erejüket megfeszítsék szerepkörük tágitására s módokat keressenek befolyásuk kellő érvényesítésére minden olyan kérdésben is, melynek elintézéséhez alakilag teljességgel nem járulhatnak.

Ezen szükségesség fölismérését tekintem én kiinduló pontnak a városi képviselői körök megalakításánál; ennek természetzerű folyamánát pedig abban találok, hogy a városok en miniatúr azzá iparkodjanak izmosodni a közélet terén, a mivé csakugyan hivatva: szerves tagjaivá a magyar államtestnek.

S ezt az irányt nem találok a nagyszombati képviselői kör alapszabályaiban.

Hogy a város köztigyeit a lakosság hasznára törekedve kell vezetni; hogy a háztartásban takarékosak legyünk; ezek oly közhelyeszerű frázisok, amilyeneket úton-útfélen hallunk; a szabályzat egyéb pontjai pedig egyszerű eljárási módokat tartalmaznak, úgy hogy teljességgel hiába keressük az egész szervezetben azon irányt, melyről fontebb tettem elítést, sőt kénytelen vagyok kimondani, hogy egyáltalán gondolatot is hiába keresünk benne.

Ezt értük el azon tervszerűtlen, torony irányában kalandozó eljárásunkkal, mely szerént képviselőink megválasztásakor soha sem vettük figyelembe azok politikai jellemét s politikai képességét. Ebben fekszik a baj oka. Amíg a községi választások alkalmával a jelöltek politikai képessége és iránya nem lesz a döntő mozzanat, addig a városok politikai befolyásának fokozatos csökkenését meg nem akadályozhatjuk.

valamint Csányit is, akinek határozott jelleméről sok dicséretet hallottam.

Szívesen és barátilag fogadtak.

Ennek dacára, Deák Ferenczel ez első találkozásukkor majdnem összecaptam, A szívélyes, pár másodpercig tartott bemutatáskor ugyanis így szólt hozzám: „No ti forradalmárok, hogy vagytok?“ S bár ez alatt a legszívélyesebben szorította jobomat, mégis fiatalon telítüzzel, mint ekkor voltam, összehúzza szemöldömet és reá szögezve szememet, a nélkül, hogy kérdésére feletem volna, így szóltam: „Mindenkör inkább forradalmár! mint doctrinair.“

„No-no, — mondá ő ekkor kedélyesen magához vonva, mindjárt csupa tűz! Csak nem akarsz ellenség gyanánt rontani reánk, kik barátaid kívánunk lenni.“

És meg sem várva azt, hogy szólók-e reá. Patayhoz fordult és mondá, „Ugy-e Patay te is velünk tartasz?“

Patay Józsi pedig a nyíltság és őszinteség embere, nézett rám, azután nézett Deákra, s ezt válaszolta:

„Már én csak apámmal tartok.“

S ez azután véget vetett a esetepatának, midőn Patay megmagyarázta, hogy engem ért apjának és hogy bizony ő is inkább százszor kíván lenni forradalmár, mint egyszer doctrinair.

Pár napon át szívélyesen beszélgettünk s vitakoztunk. A pártéletet s a jelen közügyeket illetőleg Deák a legnagyobb óvatossággal kívánt eljárni, míg mi, ha kell, az ellent megátadni és terveinket rohammal is kivinni óhajtottuk.

A mi pedig azt illeti, hogy „lehetne-e hazánk külön fejedelem alatti állam?“ Deák a körülményeket sem tartotta olyanoknak, a melyek mellett e

Ezt kívántam a klub t. alakítóinak figyelmébe ajánlani.

Az alapszabályok így hangzanak:

1. §. A képviselői kör célja: a) a városi közgyűlésnek törvényileg körvonalozott hatáskörében oda hatni; hogy a városi község ügyei, az összes lakosság előnyeinek megfelelőleg kezeltesse, b) hogy a községi háztartásban lehetőleg alkalmazandó takarékoság által a bevételek és kiadások közti súlyegyen ügy a községi, mint az alapítványi pénztárnaknál, — a közönség terhelése nélkül, — elérhető s fenntartható legyen.

2. §. A képviselői kör tagjai csak is városi községi képviselők lehetnek, a kik ezen alapszabályzat aláírása által a körbe lépni, — akár a kör alakulásakor, akár később bár mikor, — nyilatkoznak.

Ezen alapszabályok aláírása kötelező nyilatkozat a szabályokhoz való feltétlen alkalmazására. Az alapszabályoknak aláírásokkal ellátott eredeti példányát a kör elnöke veszi őrizetbe.

3. §. A kör tagjai maguk közül választanak egy évi időtartamra általános szótöbbséggel elnököt, elnökhelyetteset, és pénztárnokot, szavazati lapok által. Az első választás 1883. október 21. lesz.

4. §. Az 1. §-ban megjelölt célnak megfelelőleg kötelezik magukat a kör tagjai, a városi közgyűlések tartását megelőző napokon, a kör tanácskozmányában a (városházán délután 2¹/₂ órakor) részt venni és a kör határozatait a városi közgyűléseken, egyéni szavazás által is képviselni. Ezen kötelezettség a körnek mindazon határozataira nézve is főnáll amelyek általa a városi közgyűlés törvényes hatáskörének keretén belül hozatnak, s e határozatok a körnek azon tagjait is kötelezik, akik a kör tanácskozmányában s a határozat hozatalában részt nem vettek, ha azok oly városi közgyűlésben, amelyben a kör határozatának tárgya is a napi renden áll, jelen vannak.

A kör tagjai az itt részletezett kötelezettség alól csak azon esetekben oldják fel; ha akadályok miatt a kör — illetve — városi közgyűlés tanácskozmányában részt nem vehetnek; vagy kilépésüket a körből a tanácskozmányok megtartása előtt a kör-elnökkel tudatják. A kör részére fen van tartva esetről esetre az iránt is rendelkezni, tagjai közül kik lépjenek fel a városi közgyűlésben mint szónokok.

5. §. A kör elnöke esetleg az elnök helyettes tartoznak a kör tagjait egybehívni, ha legalább 6 körtag annak egybehívását írásilag, — az értekezlet tárgyának megjelölésével — kívánja.

6. §. A kör értekezleti tanácskozmányát az elnök, annak távollétében az elnökhelyettes vezeti s a határozatot kimondja: minden tag bir zavazattal, s a határozatot a többség szavazata képezi; a szavazatszámok egyenlősége esetén azon rész szavazata határozó, a melyhez az elnök szavazata csatlakozott. A szavazás rendszeren szóval történik, három tagnak kivánsága folytán azonban titkos szavazás eszközöndő. Oly ügyekben azonban, a melyekben valamely körtag saját vagy rokonai személyére nézve érdekelt, azon tag szavazási jogát nem gyakorolhatja.

7. §. A kör minden egyes tagja jogosult a kör értekezletén indítványokat is tenni, a melyeknek azonnali vagy mikor leendő tárgyalása iránt a körértekezlet többsége határoz; — a kör tagjainak azonban nincs megengedve a városi közgyűlésben oly

kérdés megvitatást követhetne is. Ő csakis a jogok bármí oldalról megátadása elleni védekezést s az alkotmányos jogok föntartása melletti küzdelmet vélte feladatunknak.

Nem tagadtam, hogy az önálló állami életnek nevezetes és szerencsés biztosítóka az, ha az országnak külön királya van, és a király más országoknak is nem fejedelme.

Magyarország s a nagy nemzet boldogságának is tagadhatlan kuforrása és a függetlenség koronája volna ez. De az ő vélekedése szerint rázkódások nélkül ez csak is a fejedelmi ház magvaszakadtával volna létesíthető. Nekünk teendők az elődöktől reánk szállt helyzetben működni, alkotmányos jogainkból mísem engedni, az azokra mért csapásokat elhárítani s haladni a kor követelményeinek törvényeinkbe felvételével.

Én nem fogadtam el ez érveket és okoskodást. Állítottam, hogy nekünk több és nagyobb kötelesegeink vannak, jelszen orvosolni az apák által elkövetett hibákat, bűnöket is; nemcsak a jelent kell tekintenünk, de a jövőre is figyelniünk. Ha a közhelyeken nem is, magánkörben meg kell vitatnunk, hogy meggátolhatatik-e más mód által a hazánkban tapasztalt törvénytelenések ismétlése.

Mert ha a századokon át tapasztalt alkotmány-sértéseknek mindig ki lenne téve hazánk és nemzetünk, a míg királya egyuttal Ausztria császára is, akkor magának a fejedelmnek is a nemzet iránti kötelessége parancsolná, megszüntetni azon viszonyt, a mely egy országot csak is nyomorra kárhoztat.

Kívántam ennek utóbb a nemzet közvéleménye általi megvitatását is a jövő tekintetéből, hogy az esetre, ha eljönne az alkalom annak megvalósíthatására nézve, ne muljék az el oly nyomtalanul, mi-

indítványokat tenni, amelyek a körértekezleten előzőleg tárgyalva nem voltak.

8. §. A kör tagjai elvállalják azon kötelezettséget is, hogy a városi közgyűlésben oly ügyek tárgyalását szavazatukkal ellenezzék, a melyek a közgyűlési tanácskozmány napirendjére hivatalosan kitzúve nem voltak, — és oly indítványoknak tárgyalását is, amelyek tartalma, mivelta, a hivatalos napirend jegyzékéből érthető nem volt.

9. §. A körértekezlet oly tárgyainál, amelyek iránt a többség a határozathozatal szükségtelen voltát kimondja, a kör tagjai a városi közgyűlésben egyéni nézeteikhez képest járhatnak el.

10. §. A kör kiadásainak fődözésére szükséges évi tagilletéket, évenként előleg a kör állapítja meg; a mely kiadások megállapításánál csakis a nyomda, — meghívások kiadmányozása — s azok kézbesítése körül felmerülhető kiadások vehetők számításba, azon fizetéseket a pénztárnok eszközli. A megállapított évi tagilletékek egész évi időtartamra, előleg fizetendők a kör pénztárnokánál, a ki is az év lejártával számadásait a körnek betérjeszti.

11. §. A lefizetett évi tagilleték vissza nem szolgáltatik a körből lett kilépés esetében, — s ezen körszabályok nyomtatott példánya, a kör minden tagjának kézbesítettik.

Az idők jele.

Budapest, okt. 21-én.

Szinte megdöbbenéssel határos föltűnést keltett ma a képviselőház pénzügyi bizottságának tanácskozsásakor Andrassy Manó gr. fölszólalása az új adó ellen. Oly sújtó kifejezéseket használt a nemes gróf, hogy azoknál sújtóbbakkal a leghevesebb ellenzék sem igen élhetne. Nem érti és nem helyesli a kormány rettenetes sietségét és ez ellen óvást tesz. A kérdés az, szükséges-e a 3 millió forint? Előbb a budgettel kell tisztába jönnünk, nem lehet-e ettől megtakarításokat eszközölni. Az országot folyton terhelni már csakugyan sok, 3 milliót most kivetni s adót felemelni Magyarország mai helyzetében példátlan. Sehol a világon nem teszietz ily mértékben egy kormány sem, csak a magyar kormány teszi. A kormány ugy tesz, mintha Magyarország nem is léteznék. Nekünk arra a temérdék pazarlásra, mit a kormány követ, szükségünk nincs, a vasutak magánspekulációkra épülnek, milliókat fecsérelnék el. A kormány újabb és újabb adósságokat csinál, folyton és mindentűt pazarlás van, amit feltétlenül elítél. A budgetben kell megtakarításokat tenni.

Igy szólt Andrassy Manó gróf, az az Andrassy, ki egyike volt a kormány legföltlenebb ragaszkodású híveinek!

Ha még egészen elvakulva nincs ez a szerencsétlen kormány, ebből láthatja, hogy a nemzet türelme már teljesen fogytán van s hogy mindeddig haragjának vihara ki nem

ként Napoleon hadjárata alatt történt; de a körülmények kedvező perceit fel is használva a nemzet, bizosítsa is külön állami életét.

Mint tanácskozsásainkban többnyire, Csányi velünk tartott erre nézve is s ilyenkor diadalmasan szavazták le Deák Ferencet.

Mi erőt merítve Deák magas szellemi tehetségeiből, sokszor saját érveivel mutattuk ki, hogy nemzetünk szabadságszeretetének a mi óhajtsaink sokkal inkább megfelelők.

Meg megkísérelte is bár ő mérsékelne óhajtsainkat és néha szárnyát szegni az ifjuság hevével felkarolt szabadabb röptű vágyaimnak, de mindenkor szives barátsággal s megszokott enyelgésével fűszerezte a vitakozásokat.

Balaton-Füredről közülnök Deák Ferenc távozott legelőbb. Tiszteletünk és szeretetünk kísérte őt. S hogy ismét oly esetepaté nem támadt köztünk, mint találkozásunkkor, oka volt, mert én is tapasztaltam szives vonalmát, ő is tudhatta, hogy tehetségeit tisztetem.

Ezek nélkül bizonyára zivatart vetettünk volna. Mert midőn szives barátsággal vált el, azt mondá, hogy „a fékezhetlen szabadság emberét ismerte meg bennem.“

En pedig ekként bucsuztam el tőle, hogy: „szives barátságát tisztetem, de meg vagyok győződve, hogy hazámnak inkább van kárára az önbizalmatlanság és ingadozás s inkább van javára a bizalom és határozottság.“

Csodálatos sora az eseményeknek!

Ez évben, ugyanazon évben ismerkedtem meg Kossuthal és Deákkal.

Mindkettő barátilag fogadott. Csak hogy Kossuth majdnem pirt szöktetett arcomba kitzüntetésével. Deák majdnem harera keltett kihívásával.

tört, annak oka csak abban van, mert az új választásoktól már úgylis csak hónapok választanak el.

Ujjonnan érkező t. előfizetőinknek lapunk teljes számú példányaival még szolgálhatunk.

Azon vidéki, tisztelt olvasóink kényelmére, kik eddig megjelent számainkat megtartották, a mai számunkhoz kész, nyomtatott utalványt mellékelünk előfizetés céljából és kérjük az előfizetési pénznek mielőbbi beküldését.

A kiadóhivatal.

Vegyések.

A házber szabályzatot a mai rendkívüli városi közgyűlés tárgyalja. Legnevezetesebb benne a lakváltoztatások újabb időhatára, mely ezentúl április, július és október helyett május-, augusztus- és novemberre lenne téve. Továbbá a 15. §., mely annak idején oly sok lármát okozott, egészen elmarad.

Az egyházi zeneegylet a jövő vasárnap délelőtti 11 órakor a vígadó termében, karmestere Laforest úr vezetése alatt hangversenyt rendez. Ez alkalommal Bach János Sebestyéntől is előadják a „Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit“ Cantatét, melyet Pozsonyban hallani még nem volt alkalmunk. A solo szerepek Kumlik asszonyság, továbbá Steger és Strehlen urak között vannak megosztva. A hangverseny záróadóját Beethoven 2. számú D-dur szimfóniája képezi.

Iparüzletek összeírása. Az országos statisztikai hivatal fölkerlte a többiek között Pozsony szab. kir. város hatóságát is, hogy az ipar- és kereskedelmi üzletek összeírását az arra készült rovatozott lapokon eszközöltesse. Ezen összeírás november 30-dikán az országos statisztikai hivatalhoz lesznek küldendőek.

Igazgatói állásra hirdet pályázatot a pozsonyi kereskedelmi- és iparkamara azon háromosztályú magasabb kereskedelmi iskolánál, melynek első osztálya a jövő évi szeptember 1-jén nyílik meg. A pályázók kérvényeiket a fentebb említett kereskedelmi- és iparkamarához f. évi november végeig beadhatják.

Választási jelszó. „Polgárok! ne választatok zsidót, csak a legnagyobb borsz választja a maga mézárósát!” E jelszóval mentek a világ legműveltebb városában. Berlinben, a városi képviselő választási harcban az antiszemita. Dacára a zsidó-sajtó terrorizmusának a pénz hatalmának, diadalmasan kerültek ki az antiszemita jelöltek az urnából.

A pozsonyi dalárda estélye a mult szombadon fényesen sikerült, akár a közönség szép számát, akár az előadott darabok sikerét tekintjük. Az est dícsősége egyaránt megoszlik ugyan a működő professzionátus és műkedvelő szereplők között, de különösen ki kell emelnünk dr. Hodoly urat kinek előadása különös tetszésben részesült. A zongora kíséretet Siebenlist kisasszony és Norgauer úr kezelték. Csak egy szerény észrevételünk volna a műsor összeállítására nézve, az tudnillik, hogy nem ártana több, legalább fele részben magyar zenetermeket venni föl. A dal általános nyelv, annak hangjai hatnak bármily ajkú emberre is. Pozsonyban bizony nem tesszünk fölsőleg's dolgot, ha tüzetes alkalmakkor legalább egyenlő arányban tüntetjük föl a magyar múzsa termékeit az idegené mellett.

A kereskedelmi és iparkamara helyiségében a vállalkozók által megtekinthető azon katonai ruházati és felszerelési cikkek jegyzéke, melyeknek beszerzéséről az 1884. évre a cs. és kir. közös hadügyminiszterium nyilvános ajánlatok útján kíván gondoskodni.

A trencsén-zsolnai pályá ünnepélyes megnyitására, mely mint már jelentettük f. hó 28-án történt, Zsolnán nagy lakoma is lesz, melynek helyiségéül a zsolnai gépármunka van kiszemelve. A lakoma izletességéről pedig kezeskedik az országos hírek örvendő Palugyay-firma.

Új iskola. Szereden Andrejka Sarolta, okleveles tanítónő miniszteri engedéllyel hatosztályú leányiskolát és nevelőintézetet nyit. A nevezettnek gyermekkert nyitására is van engedélye.

A pozsonyi első népkönyha választmánya holnap tanácskozást tart, mely alkalommal az igazgatóság az intézetet a népkönyhai bizottságnak adja át.

Szocializmus és marseillaise. A pozsonyi munkásképző egyesület mult szombati estélye kevésebbé vált, hogy kravallal nem végződött. Éjjeli 10 óra körül ugyanis az egyesület vezére, Hanzlícsék beszédet tartott, melyben a munkások helyzetének esetelése szociálistikus programmá kezdett kidomborodni. Ekkor azonban Bachó rendőrbiztos közbe vágott s megtiltotta a beszéd folytatását; Hanzlícsék elhallgatott, de a zenekar ráhúzta a marseillaise-t, amit a biztos szintén nem engedett meg. Az igazgatóság, mely erre következett, szerencsére csak az előszobában folytatott vitaközlésre szorítkozott, s a tánc a teremben tovább folyt.

Hűtlen cseléd. Kollár Juli gyakoribb, nem igen tisztességesen indokolt gazdavaltoztatás után is nemcsak kapott szolgálatot, hanem gazdája anyyira bizott is benne, hogy előtte valami gondosan nem igen zárt el mindent. Ezt a körülményt aztán Kollár Juli arra használta föl, hogy több ízben kész pénzt lopott, míg végre tegnap rajta vesztett s ma már a hűsön ül.

Aki fázik szerezzen magának dunnát megvankosokat. Így gondolkozott Lindhánny István csizmadia legény is, csak hogy ő a szerzésnek oly módjához folyamodott, amelyet köznapi nyelven lopásnak neveznek. Zsákmányával a Duna hídján menekülő félben volt már Ligetfalú felé, de megnyomta a rendőrség s ingyen szállásra tette.

Vérengző ember. Nyiregyházáról írják e hó 17-éről. Bakter József, mándoki lakos, e hó 17-én a mezőről hazaérkezett és tiszta fehérneműt kért nejtét. Az asszony eleget tett férje kívánságának, de ez nem találta a fehérneműt elég tisztának és effőlött anynyira felbőszült, hogy konyhakést kapott elő és nejtét lábán s több helyt súlyosan megszurta. Az asszonynak sikerült mégis aztán a dühöngő kezei közül kiszabadulni és elmenekülni. A megsebesített nő nagy rémületében megfledtkezett öt éves kis fiáról, kit ott hagyott. Ki gondolta volna, hogy a gyermek is veszedelemben foroghat édes atyja mellett? De a kis fiú rémületében és abbéli fájdalomában, hogy anyja jajgatását hallotta, szintén sírni kezdett. A kegyetlen apa dühvel felkapta kis fiacskáját, magasra emelte és oly erővel vágta a falhoz, hogy a szerencsétlen gyermek ott halva maradt. A kis-várdai bíróság clrendelte a hivatalos boncolást és Reizman orvos agyvelősrülést állapított meg. Baktert a csendőrség Kis-Várdába kísérte.

A magyar éhhetetlenség egyik szerény bizonyítéka az is, hogy hazánk erdős bokros vidékeiről, tehát mindjárt Biharmegyéből sétapálcának való botokat szállít ki egy Hoffmann nevű egyén. Évenként 10,000 frt ára botot szállít Londonba. Ő fizet egy darabért 2 1/2 krt s kap Londonban 10 kr. Itt még nincs vége a dolognak, írja a „Nagyváradi“, mert a botok visszakérülnek Magyarországra, és mi fizetünk azokért 1, 2, 5 frtot.

Egy magyar püspök koporsója Bécsben. Érdekes leletre akadtak a bécsi rendőri fogház épület kápolnájában. Asás közben egy befalazott sírboltra találtak, melyben kettős koporsó volt egy férfiholttesttel. A sírboltban sarkó is volt, melyen, a menynyire este a fáklafény mellett kibetűzheték, a következő felirat van:

Hic
Thomas Pálffy episcopus
Nitriensis regniq. e Vngari Cancellarius
jacet
orbi paulaque (?) Mortuus
Vivit Deo in Celis
obijt die sexta May

A sírkőn a Pálffy-cimer s több évszám látható. Kétségtelen, hogy a koporsóban Pálffy Tamás van eltemetve, ki a XVII. század második felében előbb egri, azután nyitrai püspök volt.

Kuriózum. Egy szolnoki atyafi — mint a „Kecskemét“ írja, — 1 frtot akarván postautalványt küldeni katonai fiának, a levelet az utalvány hátulsó lapjára, a hol az összeget nyugtázni szokták, a következőképen írta:

T. Cz. A címzett nyugtája*
A jelen postautalvány túllapján kiirt összeget a postaintézetitől fölvettem.

Kelt. Szolnok 1882. okt. 7-ik napján
Kedves fiam Leveledet meg kaptam és megértem, hogy nagy trapaczio van rajtatok denem baj majd megsegít az isten és kívánságodat teljesítem küldök 1 forintot 46 zászlóalj dandár tanoztaly Debreczenben. Péterfi Kaszárnyában K. Szép Jánosnak.

Tudnivalók:
egészségesek vagy nk

A legérdekesebb a dologban az, hogy az atyafi azzal a kéréssel is fordult a postahivatalhoz, hogy váltását föl az 1 frtját, mert ha fölvaltalanul küldik el, hát a fia egyszerre elkölti; az pedig nagy baj volna. Faktum!

Mindent a zsidókért. T-Ujlaknak négyféle hitfelekezeti lakossága van. Három hitfelekezet, melyekhez a szegényesebb sorsu lakosság tartozik, jól rendezett felekezeti iskolákat tart fenn, az állam minden megterhelése nélkül; hanem a negyedik hitfelekezet a zsidók, kik T-Ujlakon oly szép számmal vannak, hogy akár gimnáziumot állíthatnának, nem tartanak föl semmiféle iskolát, hanem azt követelik, hogy állíton nekik az állam egyet. És ez a szerény kívánság teljesebbé megy. Az előmunkálatok egy állami (zsidó) iskola föllállítására már meg vannak téve s nemsokára gyönyörködhetik T-Ujlak ez új vívmányban, mely a zsidók dícsőségére s a zsidók erszényének javára, az állam költségén lesz föntartva.

Az ajtóküszöb. Turgenjev hagyatékából közli egy orosz nihilista lap az „Ajtóküszöb“ című rajzot, melyet annak idején kitörült a cenzor szerzőnek „Költemények prózában“ című művéből. Az „Ajtóküszöb“ így hangzik: „Hatalmas épület emelkedik a magasba szemeim előtt. Fel van tárva szűk ajtaja. Bepillantok; de át nem hatolható sötétség takar mindent oda benn. Künn az ajtóküszöbön hajadon leány áll. Orosz hajadon. Hideg, fagyos szellő áramlik ki az épületből s magával hoz egy hangot, mely így szól a leányhoz: „Te, ki e küszöbön átlépnél, ide bejutni óhajtasz, tudod-e, mi vár itt reád? — Tudom, válaszol a hajadon. — Tudod-e, hogy a legnagyobb nyomor, hogy a hidegen, éhségen, betegségen s megvetésen kívül a börtön, sőt talán a halál is várakozik reád? — Igen, jól tudom. — Mindentől, amit szeretesz, meg kell válnod. — Ezt is tudom s kész vagyok mindent a legnagyobb fájdalommal is elviselni, s nemcsak ellenségeimtől, barátimtól de rokonaimtól is. — Tehát minden áldozatot meg akarsz hozni? — Igen. — Oly nagyot is, amelyet névvel meg sem lehet jelölni? Elpusztulsz s senki sem fogja ismerni nevedet, hogy ráemlékezhessék. — Igen, mondá a leány, akarom, nem tartok igényt se hálára, se szánakozásra. — Büntetetre is kész lennél? Igent intett fejével a leány: Még arra is el vagyok szánva. — Rövid szünet állott be. Aztán tovább kérdezte a hang: Vajon később sem fogod megbánni, amit most teendő vagy. Soha sem fogod-e sajnálni, hogy semmiért kockára tetted ifju életedet? — Nem, szölt a leány; tudom mindezt s azért mégis át fogok lépni a küszöbön. — Ugy hát lépj be! — S átlépte a küszöböt, belépett a sötétségbe, mely mint egy sűrű függönyként gördült alá mögötte. „Te balga!“ kiáltá a hang. De felülről, a légi magasságból másik hang szólalt meg: „Te angyal!“

„Riadó“ cím alatt új zsidóellenes hetilap jelenik meg Budapesten Horváth Vilmos kiadó-tulajdonos felelős szerkesztősége mellett. A lapot változatos tartalmassága és népies irányánál fogva ajánljuk a t. közönség figyelmébe. Előfizetési ára negyed évre 1 frt.

Szerkesztő nyílt posta.

Amarandnak Kecskeméten. Ajánlatát szíves köszönettel fogadjuk.
D. úrnak Besztercebányán. Korszerű lesz, csak terjedelmét tessék a laphoz mérni.
Sz. V. úrnak Egerben. Nem tötötte meg a mértéket, de átdolgozva közölhető lesz.
K. P. úrnak Eperjesen. Szíves táradozását a jó ügy nevében melegen köszönjük. A küldemény minden hiány nélkül megérkezett.

„Ablakomba könyökölve látom, habám jó sietve; Sietve jö de nem uéz rám, Mert haragszik az én rózsám.“
Hát csak tessék megengedni, de az efféle kinrímekből többet nem kérünk.

Törvényszéki csarnok.

A pozsonyi kir. törvényszék ma a következő végtárgyalásokat tartotta meg:

1. Sajtó rendőri vétséggel vádolt Dobay István elleni büntügyben.

Tényállása a következő: Vádlott 1882. évi október hó 1-jére „Salonblatt“ cím alatt egy hetilapot indított meg, melyet a polgármesteri hivatalnál mint nem politikai tartalmat, tehát biztosítékmenteset jelentett be; azonban már a m. é. október 15-én kiadott második számban „Armes Pressburg“ és „Vom Tage“ fölíratu cikkeiben politikai ügyekkel foglalkozik. — Ezen eljárása az 1848. évi XVIII. t.-c. 30. és 31. §-ába ütközött.

2. Hamis eskü büntetével vádolt ifj. Pozdech János gerencséri lakos büntügyének tényállása:

Halada Mihály gerencséri lakos, ifj. Pozdech János ellen a pozsonyi kir. törvényszék előtt 400 frt költsöntöke s járulékaí iránt keresetet indítván, ezen keresetében előadta, hogy ő 1872. évben ifj. Pozdech Jánosnak 800 frtot költsön adott, hogy ez a kamatot egy ideig rendszeren fizette, sőt utóbb a tőkére 400 frtot förllesztett, a hátralékos 400 frt tökét, valamint ennek 1879. évtől járó 8% kamatait azonban megfizetni elmulasztotta; Halada Mihály a per során megkínálta ifj. Pozdech János a kereseti előadások bebizonyítása végett a tagadó fősöküvel, ezen fõhit le, illetve le nem tételétõl a

pernek kimenetele függővé tétélvén, Pozdech ezen esküt letette; pervesztes Halada Mihály feljelentése következtében megindított bünvizsgálat során az ifj. Pozdech János által letett ezen eskü hamisan letettnék bizonyult, melyet különben is vádolt önbeismerése is megerősített, minél fogva hamis eskü miatt a btkv. 219. §-a alapján van ellene vád emelve.

3. Súlyos testi sértéssel vádolt Hegedűs Károly bűnügyének tényállása a következő:

Hegedűs Károly 1883. évi március 26-án este Zsigárd község utcáján Baranyai Ágostonnal, — kivel már előtte való este összekocnása volt, — találkozván, minden más előzmény nélkül vádolt éles zsebkését kivévén, azzal Baranyai Ágostont megtámadta és súlyosan megsértette.

4. Súlyos testi sértéssel vádolt Horváth Vince elleni bűnügy a következő:

Horváth János és Horváth Vince testvérek, toronyi lakosok f. é. február 19-én egymással összeveszték, és egymást bántalmazták, Horváth Vince a civakodás alkalmával oly ütést mért Horváth Jánosra, hogy ez a kapott ütést folytán, elesve sértést szenvedett, és 4 hétig ágyban fekvő beteg volt.

Október 23-án tárgyalandó bűnügyek.

1. Csalással vádolt Goldberger Lipót nagyszombati lakos elleni bűnügy. Tényállás: Goldberger Lipót, Brand Lipót és Deutsch Dávid gabona kereskedők bevásárlási jegyeit oly módon meghamisította, hogy azokba pénzösszegeket sajátkezüleg irt, és a jegyeket az általa már ismert jeggyel ellátta, s anélkül hogy gabonát a fenti kereskedőknek szállított volna, a cédulák alapján az állítólag szállított gabona árát fölvetve és magának megtartotta, minél fogva vádolt a btkv. 379 és 380 §-a alapján vád alá van helyezve.

2. Lopással vádolt Szofka Mihály kuttik lakos elleni bűnügy. Tényállás: Hronkovic Ignác búr-szt.-györgyi lakosnak 1882. évi június 22-én korán reggel a községi legelőről két pejlóvát ellopták, ezen lopással a vizsgálat során felmerült gyanúkok miatt Szofka Mihály van vádolva, a btkv. 333. illetve 334. §-a alapján.

3. Lopás büntetével vádolt Valentovits József elleni bűnügy.

Tényállás: Vádolt, Sorcsek József dubovai lakos egy borjut lopott, fejét, lábát levágta és husát a nagyszombati piacra eladás végett hozta, a rendezőség által befogtván ezen lopáson kívül még egy lopást beismert, melyet Seller Gertrud dobóvári lakosnál követett el, ahol két malacot lopott; ezek alapján a btk 338. §-ánál fogva vád alá van helyezve.

Testi sértéssel vádolt Laczkó Ignác elleni bűnügy. Tényállás: 1883. évi január 1-én éjszaka Baros Ferenc királyrévi lakos házában tartott multság közben Vankó János Laczkó Ignácot borral megkínálta, az utóbbi, aki Vankó János ellen azért, mert ez őt egy korábbi alkalommal állítólag megverte, — bosszút forralt, — nem csak a bort visszautasította, hanem Vankó Jánost még arcul is csapta; a multság befejezte után pedig utána ment és a midőn Vankó szivarra gyújtott megtámadta és egy doronggal oly erősen ütötte fejbe, hogy azonnal eszméletlenül összerogyott és 7-ed napra meghalt; minek alapján Laczkó Ignác vádolt a btk. 301., illetve 306. §-ában köülirt halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt vád alá van helyezve.

Közgazdaság.

A fiatal fák hejjának hosszában való fölhaso-

gatását (1 hüvelyknyi távolságban) egy gazda alkalmazván, most azt írja róla, hogy az eredmény minden várakozását felülmúlja, mert oly talajban, melyben a fiatal gyümölcsfa ültetvénye már 3 év óta alig nőtt, illetőleg vastagodott valamit, az idén a májusban történt fölhasogatás óta már júliusig is oly mérvű vastagodást mutatott ezek törzse, amennyit ezelőtt 3 év alatt is alig nyert. E mellett szokatlan nagy levelekkel oly kitűnő egészséges kinézést kaptak már 3 év óta csak csenevészkedő fiatal fái, hogy gyönyörűség törzsüket látni. Valószínű, hogy a hosszú idő alatt megkeményedett külső bőrkéreg nyomása akadályozta eddig azok fejlődését, s mivel a fölhasogatás éppen csak ezt szabdalta szét, az alatta levő zöld hánccs most szabadon duzzadozik.

— Színház. Ma, okt. 22-én. „Donna Juanita“. Dalmű 3 felvonásban.

A „Pozsony“ táviratai.

Temesvár, okt. 22. Batthyányi István gróf Rosenbergy Gyula ügyvéd a vadász-erdőben párbajozott; Rosenbergy grófot halántékon lötte s ez azonnal halva rogyott le. (A párbaj azon kalandos házasság következménye volt, melyet lapunk újdonságai között pár nap előtt mi is közöltünk. Szerk.)

Ráth Ferenc,

felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Kis hirdető.

E rovatban közölt hirdetések után minden szóért 2 krajcár fizetendő.

Két szép utcai lakás,

látogatott utcában a város legszebb és legegészségesebb részén melyeknek mindegyike 4 utcai. 1 udvari-, 1 előszoba, honyha, mosókonyha, pince, padlásból áll, és egyike kizárólag az 1-ső másika a II-ik emeletet teljesen elkülönítve képezi, 1884. évi április 1-vel bérebe adandó. Tudakozásokat a kiadóhivatal fogad el.

Egy vidéki fiatal úr,

kinek tisztességes vagyoni helyzete van, 17—18 éves, művelt s kellemes külsejű hölgyekkel komoly szándékból kíván szorosabb ismeretséget kötni. Leveleket, melyekhez fényképek melléklendők, teljes titoktartás biztosítása mellett „Kincskereső“ cím alatt a kiadóhivatal fogad el.

Két tanuló

teljes ellátást kaphat oly tisztességes családban, ahol zongora használatán kívül francia s angol nyelvben is vehetnek lelkéket. Levelek D—r jegy alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Egy kétemeletes új ház,

mely még adómentes, és a város igen szép és egészséges részében fekszik Pozsonyban, szabad kézből elad. Alkuszok közvetítése egészen ki van zárva. Leveleket R—y jegy alatt a kiadóhivatal fogad el.

Elhasznált, valódi patent-arany és ezüst egyenruhaneműek bevásárlása és kicserélése.

Seifert József

sz. k. katonai egyenruha és

augusztus 8-ától

a halászkapuutcai

s ajánlja dús választékú

főszereleési cikkek raktára

fogva Pozsonyban

4. szám alatt van

készletét, mely cs. és k.

katonai felszerelési és egyenruhai cikkekből

áll, melynek: csákók, kalapok, sisakok, sapkák, táborzalagok, kardkötők, kardfüzők, karszalagok, sujtások, csillagok aranyból, ezüstből, selyemből s posztóbból: egyenruhához való keztyűk, barány-, kecske- és szarvasbőrű, livréhez való keztyűk, nyakkendők, karszalagok;

rendek, lovagkeresztek, érdemkeresztek, kitüntetési érmek s szolgálati jegyek eredetben és miniatúrban szalagokkal együtt; jelvények és jelek mindennemű egyetek számára; sarkantyúk és gombok megaranyozva, ezüstözve, simán és monogrammal; livregombok;

pakk- és kézitáskák, tábori konyhák, kofferek, tábori palackok ivó serleggel vagy annélkül és eszköpenyek;

tisztai mosóruha, ingek, alsónadrág, mellénykék, harisnyák s a t.

Amerikai dísz-mosóruhák. — Cs. kir. katonai nyomtatványok, írásai és irodalmi szükségletekkel együtt.

A bécsi cs. k. kizárólagos szabadalmú

Gasser Lipót-féle fegyver- és tábori revolvergyár raktára.

Vadász-fegyverek: Lefauchaux és Lancaster rendszerűek, perkussziós fegyverek, tábori revolverek, pisztolyok, salon-fegyverek, töltéskészletek, töltények, töltény-
tökök, golyók, serétek és mindennemű vadász szükségletek. Gyalogsági és lovassági kardok tiszták s a legénység számára, kardpengék, kések, szarvasfogók, vívőeszközök, plastronok, vívőkeztyűk, kard- és vívőmaszkok, vívő kardok, spádék.

Galanterie és nürnbergi cikkek: lovagló- és sétapálcák, esernyők, napernyők, evőkészletek, zsebkések, ollók, tűszerek, utazó-ébresztőórák, kézi táskák, óraláncok, pénz- és szivartárcák, jegyzőkönyvecskék, mancseltagombok s a t.

Berlin általános tisztító kenőcs Vogt Adalbert és társa cégtől Berlinben. Egyedüli raktára az osztrák-magyar hadsereg számára ezen köztudomásúlag kitűnő és a szárazföld összes hadseregeinél használt tisztító eszköznek.

Általános bőrkendők) lábbelikhez, kocsikhoz, lószerszámokhoz s a t. Russ
Bőrölaj-poltúr)
Általános bőrfényesítő) Károly raktára Bécsben, eredeti áron.

Elhasznált, valódi patent-arany és ezüst egyenruhaneműek bevásárlása és kicserélése.

A legjobb vágású és minőségű

Tüzelőfa,

valamint

osztrai fémshén

ügyszintén

porosz salon-szén.

A súlyért jótállva ajánlja

Petrich Adolf,

Landererutca 8. sz. az utátszkaszárnyával szemben.

A „Pressburger Zeitung“ és a „Pozsony“ nyomdája.

Angermayer Károly.

A legújabb betű- és gyorssajtókkal gazdagon felszerelt

könyvnyomdája

Ventur-utca 9. szám, Pozsony,

ajánlja magát a t. c. közönségnek minden a könyvnyomdában vágó munkákra izletes kiállításban szilárd kivitel és jutányos árak biztosítás mellett.

A „Pozsony“ tájékoztató nyomdája.

Nyomatott Angermayer Károly könyvnyomda intézetében, Pozsonyban.